

GALE B

6

LETNIK XXXV.
1988 - 1989

VSE NAJBOLJŠE

ZA 35 LET

LETNIK XXXV. 1988 - 89
FEBRUAR 1989
ŠTEVILKA 6

VSEBINA

Danilo Gorinšek: Imensa šaljivka	145
Neža Maurer: Dober začetek dneva	146
Danilo Gorinšek: Kólo raja	147
Jožko Lukeš: Vrabčki in sneženi mož	148
Jelka Bakula: Letni časi	150
Miroslav Košuta: Kje stanuješ, mala miška	150
Tone Pavček: Srce	151
Branka Jurca: Blaž v bisagi	152
Vojan T. Arhar: Zabava	154
Josip Jesih: Urša in dimni kolobarček	156
Danilo Gorinšek: Zvezde	157
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Na smučanje	158
Labirint	159
Liki, Rebus, Skrito ime	160
Zvezdice, Raketa, Naslov knjige	161
Zapojmo veselo: Janez Bitenc: Kovačka, ki kujeta čas	162
Jože Sevljak: Ura	166
Berta Golob: Ali sonce ve?	167
Varujmo okolje: Marinka Pertot: V Milanu so šole zaprete	168
Zanimivosti: Vojan T. Arhar: Bela pošast - puhalica	169
Šport: Mario Šušteršič: Svetovni naslov za Matejo Svet	170
Maruška Sedlak: Pika	171
Šolarji pišejo	172
Branko Rudolf: Jezna luna	173
Urednikova beležnica	174
Za bistre glave Branko Lakovič: Uganke in zanke	175
Nagradsna uganka: Vera Poljšak: Pobarvanka	3. stran platnic

Ilustracije za šesto številko Galeba so naredili:
Vesna Benedetič (str. 146); Barbara Boneta (str. 149); Marjanca Jemec Božič (str. 155);
Marjeta Cvetko (str. 147, 151); Liana Drašček (str. 150); Paola Bertolini Grudina (str. 150,
157, 173); Božo Kos (str. 145, 156); Borut Pečar (str. 153, 167); Jelka Reichman (str. 162,
164, 165); Bine Rogelj (str. 166, 171); Magda Tavčar (str. 158, 159, 160, 161, 3. str. pl.).

PRILOGA

Slovenska gledališka dejavnost pri nas, Slovensko stalno gledališče — besedilo: Evgen Dobrila, slike: Lojze Abram.

NASLOVNA STRAN

Sabrina Znidarčič, 2. r. OŠ "Bazoviški junaki"
— ROJAN

Danilo Gorinšek:
Ilustr. Božo Kos

IMENSKA ŠALJIVKA

META PRAVI VSA PREVZETA:
»JUST, TO TI JE DANES PUST,
NEŽA JE UJELA JEŽA!«
NIKOLAJ JO VPRAŠA: »KDAJ?«
JANEZ MU ODVRNE: »DANES!«
VALENTIN DE': »KAJ BO Ž NJIM?«
ŠIME GA MED PRSTE PRIME,
ROK OBRNE GA OKROG,
JOŽE SLEČE GA IZ KOŽE,
FLORJAN GA VRŽE STRAN,
PAVEL DENE GA NA KAVELJ,
VID GA SNE', TA NIKDARSIT.
ANA DE': »TA JE ZLAGANA!«
BLAŽ PRIKIMA: »PRAV IMAŠ!«
JURIJ ZMEČE VSE SKOZ DURI,
LUDOVIK VELI: »ZAPIK!«

DOBER ZAČETEK DNEVA

Na divanu v kuhinji je dremuckala Vanja. Zunaj je bilo že čisto svetlo. Mama in ata sta že odšla na delo.

Po oknu je popraskala velika, lisasta muca. Z glavo se je podrgnila ob prečno letev in pozdravila: »Mrjav!« In čez čas je dodala: »Mau!« Vanja je vedela, da prosi "mau" mleka — pa ne zna reči "malo". Zlezla je z divana na stol, s stola na mizo, vzela nož — tega ne bi smela! — in odrezala vogal zavojčku mleka. Nalila ga je v svojo skodelico, odškrnila okno in povabila mucu: "Mrjav, pridi mau na zajtrk!"

Muca je prisedla na mizo — tega res ne bi smela! —, pila z Vanjo mleko in prigrizovala kruh. Deklica je s polnimi usti nekaj brbljala, muca pa se je najprej najedla, potem pa začela presti. Dan se je tako lepo začel!

KÔLO RAJA...

Dnevi v mesece tekò,
meseci svoj ples začno,
kôlo pa zaraja,
nikdar nima kraja...

Raja kôlo v zimske dni,
skozi sneg mu pot dřži,
»Stoj!« ledena burja pravi,
kôlo se pa ne ustavi...

Brž se zavrti v pomlad,
kôlo prek zelenih trat
se zasuče skoz brstenje,
hitro v pisano cvetenje...

Že v poletje pohiti,
kresno sonce zažari,
žitna polja valovijo,
kruh vsakdanji nam zorijo...

Suče kôlo se v jesen,
v čas, še zlat, a že meglen,
vsak dan sonce bolj se niža,
za meglò se zima bliža...

Dnevi v mesece tekò,
meseci svoj ples začno,
kôlo pa zaraja,
nikdar nima kraja...

VRABČKI IN SNEŽENI MOŽ

Bilo je nekega mrzlega in pustega zimskega dne. Snežilo je in kmalu je bilo vse prekrito z belo odejo. Debeli kosmiči so naletavali in se rahlo spuščali na zemljo, kot bi jo že leli obvariti pred hudim mrazom.

Na strehi naše hiše so žalostno čepeli vrabci. Zeblo jih je in še do hrane niso mogli priti.

»Čiv, čiv, komaj sem živ« je začivkal mali vrabček.

»Živ, živ, živ, živ žav, to je prav,« mu je odgovoril drugi.

Na dvorišču so se medtem veselo igrali otroci in se obmetavali s sneženimi kepami.

»Napravimo si sneženega moža« je predlagal eden od njih. Vsi so bili za to in so se kar hitro lotili dela. Najprej so napravili velik trup, nato so nanj postavili še glavo. Potem so izbrskali pod snegom še dva kamenčka in mu napravili oči, pa še lep korenček so mu postavili za nosek. Nataknili so mu še staro suknjo in črn klobuk in že je bil tu možak s staro metlo v roki. Ko so končali z delom, so vsi veselo zaplesali.

Vse to so s strehe opazovali vrabčki. Ni jim šlo v glavo vse to veselje, ko pa je bilo njim tako mrzlo in še lakota jih je dajala. Tedaj se je najstarejši vrabček ojunačil:

»Čiv, čiv, pa grem še sam pogledat tega sneženega moža.«

Zletel je s strehe, se ustavil v bližini sneženega moža in si ga začel radovedno ogledovati. Za njim so se mu približali še drugi vrabci.

In ko so si ga tako ogledovali, je sneženi mož naenkrat spregovoril.

»Kaj pa me tako radovedno gledate? Niste še nikoli videli sneženega moža?«

Prvi vrabec mu je odgovoril:

»Čiv, čiv, še nikoli nismo kaj takega videli. Imaš morda tudi kaj hrane za nas, morda kaj zrnja. Tako lačni smo, da bi še ta korenček pojedli.«

»Kar dajte, kar dajte. Nič ne bom jokal in tudi bolelo me ne bo. Pa še kar dober tek vam bom zaželet.«

Vrabčki se niso pustili prosi. Skočili so možaku na glavo in mu nos kar dobro okluvali.

»Čiv, čiv, še sem živ« je zadovoljno začivkal najstarejši vrabec.

»Živ, žav, tako je prav« so mu odgovorili drugi.

»Pa še jutri pridite,« jih je prijazno povabil snežni mož. »Čiv, čiv, pa res bomo še prišli. Pa ti, nisi nič lačen?« so ga vprašali.

»Prav nič lakote ne čutim. Le sonca se bojim. Ko bo to spet posijalo, se bom začel topiti in potem me kmalu ne bo več.«

»Ti se bojiš sonca, mi si ga pa tako želimo.«

Stari vrabec jih je poučil:

»Ne smemo misliti le nase. On nam je v sili pomagal, naj le še ostane. Hvala ti sneženi mož, pa še jutri te obiščemo.«

Odleteli so na streho ter se stisnili med strešnike, kjer je bilo zavetje.

Vso noč je še snežilo in premrženi vrabčki so se stiskali drug k drugemu. Ko se je zdani, so s strehe pogledali, kaj dela sneženi mož.

Joj, nova snežena odeja ga je skorajda prekrila. Le klobuk, nos in oči so še gledali iz snega.

»Oho, pa ste le prišli vrabčki moji. Boste še kaj pojedli?«

»Čiv, čiv, saj ti ne bi hoteli odnesti nosu, a tako smo lačni. Če dovoliš, ti ga bomo še malo odščipnili.«

»Ha, ha, le dajte, le dajte.«

In vrabčki so se lotili nosu. Tako so ga kluvali, da ga v kratkem ni bilo več. Kaj pa sedaj, so se vprašali, kaj bomo jedli?

»Čiv, čiv, živ, živ, to že ni prav« je dejal stari vrabec.

Pa jih je potolažil sneženi mož.

»Nič se ne bojte. Čutim, da bo kmalu posijalo sonce. Mene bo pobralo, vi pa boste ostali in upam, da se me boste spomnili, ali vsaj mojega nosu.«

In res je kaj kmalu posijalo sonce. Sneg je začel kopneti in z njim je skopnel tudi sneženi mož. Vrabčki so bili veseli, a dobrega sneženega moža le niso pozabili, saj jim je s svojim noskom rešil življenje.

LETNI ČASI

ČE UJAMEŠ LETNE ČASE,
KAKOR JE TO NAJBOLJ PRAV,
BOŠ V VISOKI ŠE STAROSTI
ZAGOTOVO ČIL IN ZDRAV.

Miroslav Košuta

Ilustr. Liana Drašček

KJE STANUJEŠ, MALA MIŠKA

Kje stanuješ, mala miška?
Kje stanuješ,
kje domuješ,
kje je tvoja mala hiška?

Tam stanujem, kjer ni mačke.
Tam stanujem,
tam domujem,
kjer ne pridem v njene tačke.

V srcu, če je ta pravo, je zmeraj prostora
za mnogo (tisoč in več) lepih stvari,
ki jih ljubiti mora
vse, kar živi.

Vanj pridejo čez dolgo ali pri priči
kot sonce v sončnico,
kot žarek v žarnico
trate in trte, drevesa s ptiči
in kakšno samotno brez njih,
in vetra dih,
vanj se naseli že čisto zarana
mama
in oče tudi, če se ravno potрудi,
potem pa pride nekega dne
v to srce
deklica, bogve odkod in zakaj
k tebi poslana.

Z njo je prostor v srcu poln
in čudno vznemirjen,
kot da prišlo je z njo
vate celo vsemirje.

SRCE

BLAŽ V BISAGI

Otroci, naj vam povem, med vojno sem bil partizan Strela. Zajak sem si izbral prav to ime? Hotel sem biti hiter, zelo hiter, najhitrejši partizan. Na to svoje partizansko ime sem še danes ponosen, pa čeprav sem bil partizanski kurir in sem moral biti najprej previden, šele nato hiter na vsakem koraku. Tako je bilo tudi takrat, ko sem prepeljal Blaža čez široko in mogočno Savo. Pa ne mislite si, da je bil Blaž partizan! Ne, otrok je bil, v tretje leto je vstopil, a je bil zdrav in močen fantič. Bilo je takole: fantkova mama je morala čez noč v partizane, dečkov oče pa je že bil partizan.

Blaž je tako ostal pri babici Anici tostran reke. Le da je bil v nevarnosti tudi fantič. Zato so mi naročili, da naj Blaža kakor vem in znam, prenesem k drugi Blaževi babici Ančki, ki je živelna v vasi na drugi strani deroče Save. Po kurirskih poteh sem prenesel nič koliko pošte — kako pa bom prenesel otroka? sem se spraševal.

Babica Anica je rekla, naj ga odnesem, ko bo noč, ko se bo najedel in trdno zaspal.

In res, fantič se je napokal žgancev in nalokal mleka, in ko ga je vzela zatem babica Anica v roke, ji je naslonil glavico kar na ramo in zakinkal.

Babica ga je položila na posteljo in šla iskat volnen plet.

— Vidiš, Strela, Blaža bom položila na plet in otrok bo spal.

— Kam pa jaz s tem dragocenim tovorom? sem jo začudeno vprašal.

— Spredaj ga nosi, jaz ti bom pa zvezala pleť okoli vrata.

Babica Anica je dala Blažu še poljubček, jaz pa sem z otrokom v bisagi in s puško na rami odšel proti Savi. Potrkal sem pri ribiču.

— Ja, Strela, kaj pa zdaj prenašaš? me je vprašal začudeni ribič.

— Danes pa otroka... Kot cigani, v bisagi.

— In če bo začel sredi noči jokati?

— Upajva, da ne bo, sem rekел. Vedel sem, da bi lahko predirljivi otroški jok izdal mene in čolnarja.

Sedel sem z otrokom vred v čoln, ribič pa je v trdni noči pridno veslal. Blaž je molčal kot riba. Poglej ga, sem si dejal, ko da bi vedel za nevarnost, takšen pameten fantič!

Za babico Ančko sem tudi vedel. Potrkal sem na okno, in ko sem povedal, da ji prinašam vnučka in da je odšla njena hči k partizanom, je odprla vrata. Jaz pa sem segel v cigansko malho po otroka, ga poljubil na lička in ga položil na belo posteljo.

Blaž se je prebudil in zajokal, da je šlo skozi ušesa.

Babica Ančka je vzela otroka v roke in rekla:

— Ti moj zlati Blaž!

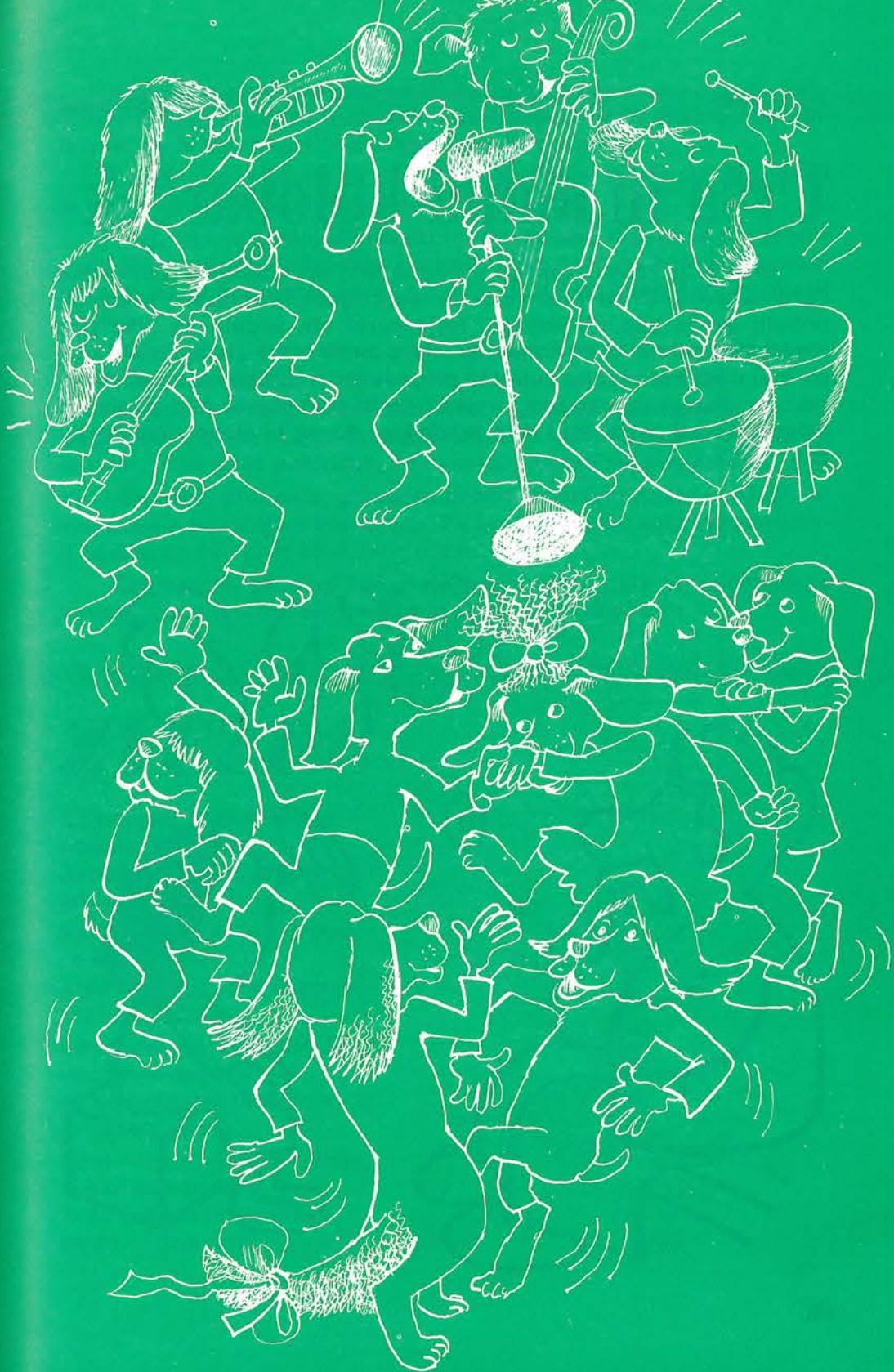
Jaz pa sem od sreče, da sem varno prenesel otroka od ene babice k drugi, kar zavriskal.

ZABAVA

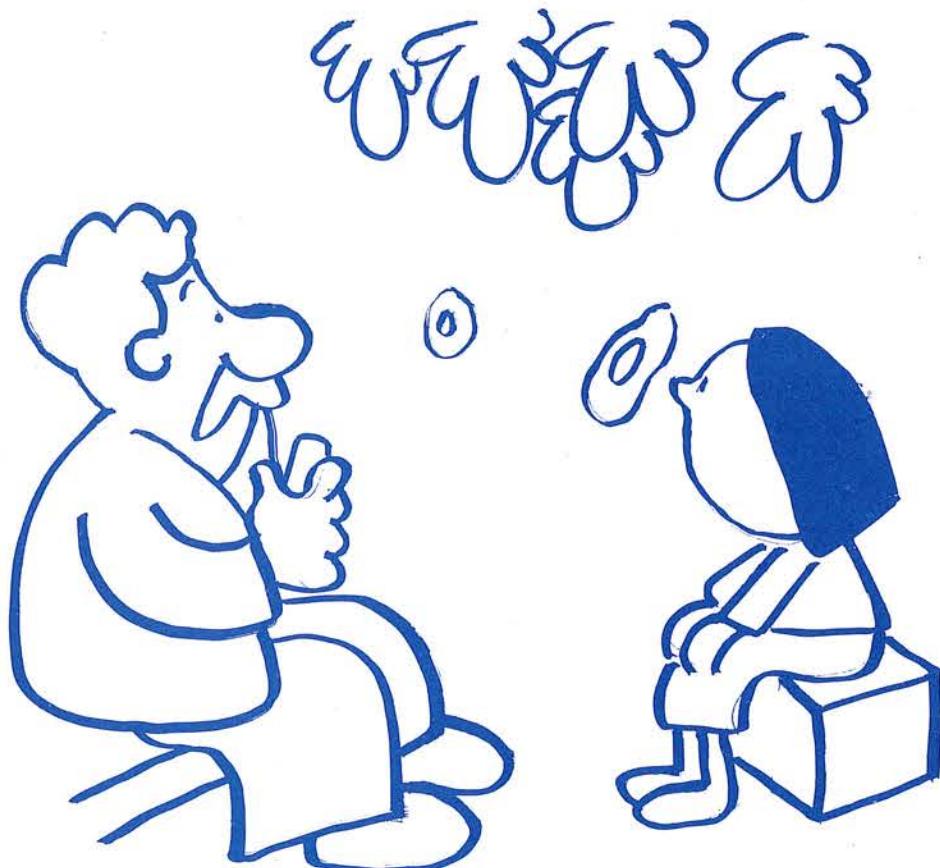
LUMPI SKOČI V SAN FRANCISKO,
KJER ODPRT JEZNANI DISKO,
VELIK TAM IGRA ORKESTER,
A PROGRAM JE NOČI PESTER.
PLEŠE KUŽEK BUGI-VUGI,
ZVIJAO SE TUDI DRUGI,
VSAK DRUGAČE Z REPOM MIGA
IN S POGLEDOM VROČIM ŠVIGA
GOR IN DOL, PO VSEJ DVORANI,
KJER SO ZDAJ HOHOVI ZBRANI
PA HAVHAVKE IZ VSEH KRAJEV
OD MADRIDA DO HAVAJEV.
PSIČKE, VITKE KOT PRINCESKE,
DIVJE NOSIJO PRIČESKE,
ČE SO ZRAVEN KAJ BOGATE,
ŠE OVRATNICE SO ZLATE.
TO JE HRUPA, SMEHA, GNEČE,
KO LUČI ŽARIJO RDEČE,
KRASNO MODRO IN RUMENO.

NAŠA VAS JE ČUDNO TIHA,
SLIŠI SE, KO TRAVA DIHA,
SAJ NIKJER NIHČE NE LAJA,
TUDI MAČKAM NE NAGAJA;
KUŽKI VSI SO V SUPER DISKU,
ONKRAJ LUŽE — V SAN FRANCISKU!

Urša in dimni kolobarček

Urša je preživela mnogo prijetnih uric pri dobrodušnem dedku Ferdinandu, ki je imel tako sive in lesketajoče lase, kakor bi mu jih pobelil sveže zapadli snežec. Največkrat sta sedela za hišo pod divjim kostanjem in se pomenkovala o zanimivem življenju ptičkov, pa tudi dedkove pisane popotne prigode je Urša nadvse rada vlekla na uho. Dedek je namreč v mladih letih prepotoval mnogo dežel. Pričevanje pa je znal tako privlačno, da ga bi človek kar poslušal.

Kadar pa je pomenek zastal, je Urška budno spremljala kolobarje, ki jih je dedek oblikoval prav mojstrsko. Saj zares ni bilo dneva, da bi ne puhal dima iz nepogrešljive pipice.

Zgodilo pa se je, da se dimni kolobarček ni in ni hotel razpustiti in se je nagajivo obračal pred Uršinim noskom.

»Lej, lej,« je komaj slišno zabrundal dedek, »kaj pa to pomeni?« Urša je začudeno opazovala kolobarčkove norčje, posebno presečeno pa je pogledala tedaj, ko se ji je kar na vsem lepem obesil na nos.

»Oho, mar misliš, da je moj nos gugalnica?« je vprašala hudo mušno in ga načaknila na prst.

Kolobarček se je spet nekajkrat razigrano prekopicnil, potem pa se snel s prsta in se znova zavrtel okoli nosu. Poredno se je vrtel in vrtel, Urša pa je pomisnila, če to le ne pomeni kaj posebnega.

»Seveda, presneto, golobom danes še nisem nesla koruze!« je zamrmrala pozabljiva porednica. Pa kaj, ko je tako prijetno poslušati dedka, da čas prav bliskovito mine.

Kolobarček se je še nekajkrat prekopicnil, nato pa odplaval za zaveso. Urša pa je vzela koruzzo in jo odnesla golobom.

Danilo Gorinšek:

Ilustr. Paola Bertolini Grudina

ZVEZDE

Ko noči se, mesec vstaja
posrebrì ves svet,
tisoč zvezd nebo prepreza,
kdo hiti jih štet?

Fant, ki mojster je računar,
se v nebo ozre,
proti zvezdam prst steguje,
šteti jih začne:

»Ena, dve, tri, štiri, pet, šest,
sedem — kaj bi to! —
še do petdeset poštejem
in naprej do sto!«

Fant — računar šteje, šteje,
zvezd pa konca ni
in še preden jih prešteje,
se že — dan stori. . .

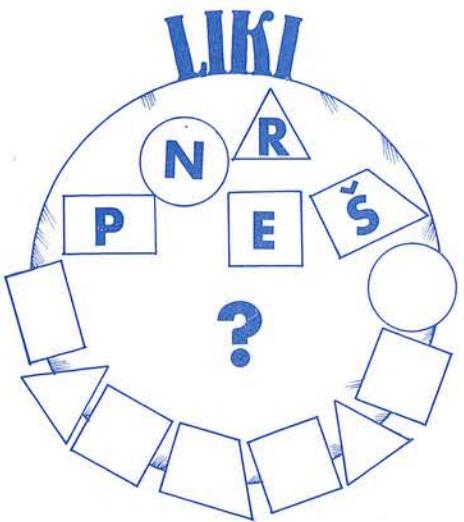

LABIRINT

V KATEREM GRADU STANUJE MALA VILA?

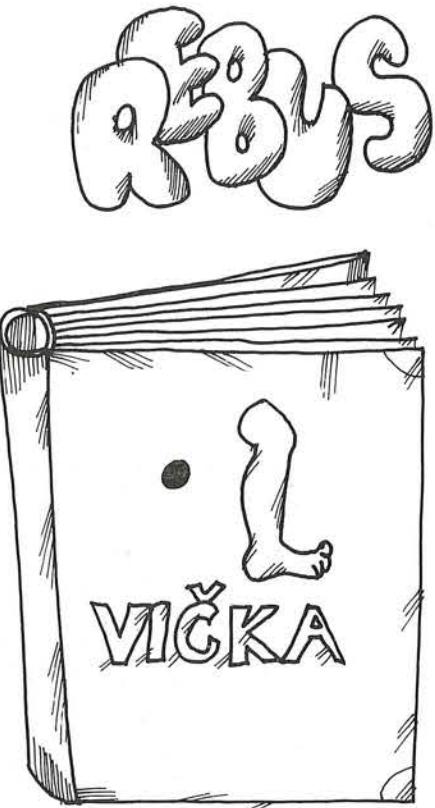

VPIŠI ČRKE V PRAZNE LIKE.
PREBRAL BOŠ IME NAŠEGA
NAJVEČJEGA PESNIKA.

SKRITO IME

POVEŽI IMENA Z IMENI NARISANIH PREDMETOV IN ZAČETNICE
IMEN PREDMETOV VPIŠI V PRAZNA POLJA. ZAČETNICE
POMEŠAJ IN DOBIL BOŠ IME ORODJA.

2. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Tržaški Slovenci smo dobili prvo veliko gledališko dvorano v središču mesta leta 1904 v novozgrajenem Narodnem domu Balkan. V lepo sodobno zgradbo se je kmalu potem vselilo na novo ustanovljeno poklicno Slovensko gledališče v Trstu. Na sliki: Narodni dom Balkan.

1. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Slovenska gledališka dejavnost je zaživel na Tržaškem že v prejšnjem stoletju zlasti po zaslugu Kontovelca Jaka Štoke. Posebno delavna je bilo Dramatično društvo pri Sv. Ivanu. Nekaj iger je uprizorilo tudi v mestnih gledališčih Fenice in Armonia. Na sliki: vhod v kinodvorano Fenice danes.

4. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Leta 1927 je fašistična oblast razpustila še zadnja slovenska društva na Primorskem. Tedaj je slovenska beseda nasilno utihnila na vseh naših gledaliških odrih. Gledališka dejavnost so obnovili partizani za časa narodnoosvobodilne vojne. Posebno delavna je bila Igralska skupina IX. korpusa, na sliki.

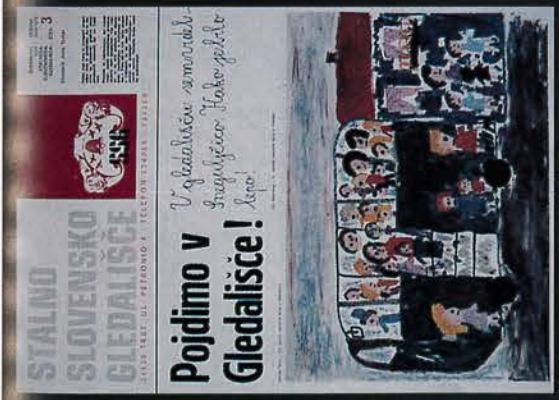
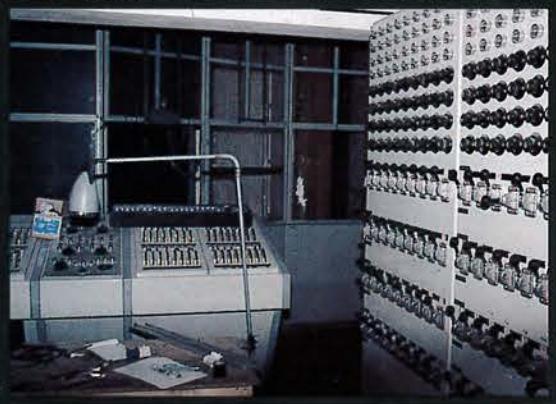
3. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Odlej so poklicni igralci Slovenskega gledališča redno in uspešno nastopali v Narodnem domu do njegovega požiga od fašistov 13. julija 1920. Kljub temu igralci niso klonili; še naprej so igrali v manjših dvoranah pri Sv. Jakobu, v Škednju in drugod. Na sliki: opuščena dvorana v Škednju danes.

6. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Jeseni leta 1945 je skupina gledaliških igralcev ustanovila v Trstu poklicno Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje. Skoraj dvajset let si je prizadevalo, da bi dobilo lastno gledališko dvorano. Zato je gostovalo po raznih mestnih in podeželskih odrih na Tržaškem, Goriškem in občasno tudi v Beneški Sloveniji. Na sliki: vhod v nekdanji Avditorij v stavbi Kvesture.

5. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Igralska skupina IX. korpusa je prijevala predstave in mitinge na prostem ali v zasilnih prostorih v krajinah, ki so jih partizani že osvobodili. Prve dni po končani vojni je prišla tudi v Trst in uprizorila več predstav v mestnem gledališču Nazionale. Na sliki: kinodvora na Nazionale danes.

8. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Odkar imajo tudi goriški Slovenci novi Kulturni dom s sodobno gledališko dvorano, redno gostujejo pri njih igralci Slovenskega stalnega gledališča. Občasno nastopajo tudi na Koroškem in v matični domovini. Na sliki: Kulturni dom v Gorici.

7. SLOVENSKA GLEDALIŠKA DEJAVNOST PRI NAS — Lastne prostore in moderno gledališko dvorano z vrtljivim odrom je končno dobilo leta 1964, ko je bil dograjen Kulturni dom v Ulici Petronio v Trstu. Leta 1972 se je preimenovalo v Slovensko stalno gledališče v Trstu. Na sliki: Kulturni dom v Trstu.

2. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Pravljicne igre so otrokom izredno všeč. Zato so tovrstne predstave dobro obiskane. Otroke zanima predvsem, da jih igra prevzame in zabava. V najboljšem primeru poznajo igralce v glavnih vlogah, bolj malo statistike in še manj osebje, ki dela za kulisami. Na sliki: še prizor iz Pavliha.

4. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Režiserji pomagajo pri izoblikovanju odrskega dela še drugi strokovnjaki. Scenograf in odrski delavci sestavijo kuise. Rekviziter preskrbi scensko opremo in jo ustrezno razmesti na odru. Koreograf oblikuje baletne vložke. Na sliki: prizor iz igre Striček Vanja.

6. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Elektrikarji skrbijo za svetlobne efekte (blisk, zatemnitev in osvetlitev odra, menjava osvetlitve, usmerjanje reflektorjev itd.). Inšpicient vodi za kulisami potek igre. Šepetalec na skritem polglasno pričoveduje igralcem dele besedila. Za varnost pred ognjem pazijo gasilci. Na sliki: kabina za svetlobne efekte.

8. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Delovanje gledališča vodi uprava, ki ji načeljuje ravnatelj. V upravi so zaposleni tajnice, računovodkinje, arhivarji in drugo osebje. Pregled čez vse imata upravnih svet in nadzorni odbor. Na sliki: kolektiv Slovenskega stalnega gledališča v sezoni 1984-85.

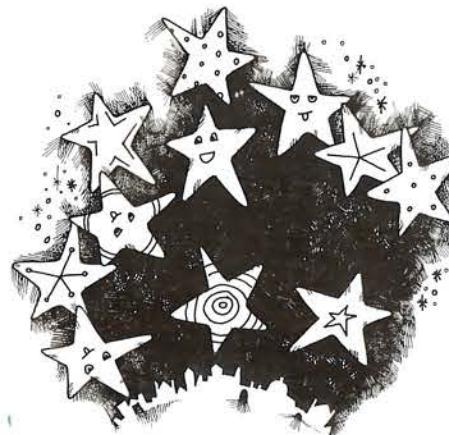
1. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Rdeča kapica, Pepelka, Sneguljčica, Trnuljčica, V kraljestvu palčkov, Jurček, Martin Krpan, Janko in Metka, Obutti maček, Kekec in še druge mlaðinske igre so uprizorili v teku let za naše otroke igralci Slovenskega stalnega gledališča. Na sliki: prizor iz igre Pavliha in Mica v sezoni 1985-86.

3. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Pri izoblikovanju gledališkega dela sodeluje celo vrsta strokovnjakov in delavcev, ki jih na odru ne vidimo. Kot prvo je zadolženo umetniško vodstvo, da izbere odrska dela za odrasle in otroke za celo gledališko sezono. Potem določeno odrsko delo prevzame režiser. On določi vloge igralcem in režira celotno izvedbo igre. Na sliki: bralna vaja.

5. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Kostumograf in šivilje pripravijo oblačila, primerna vlogam. Frizerka prikroji pričeske in po potrebi tudi lasulje, ki jih zahtevajo posamezne vloge. Masker naliči obraze igralcev. Tonski mojster izvaja zvočne efekte (grmenje, žuborenje vode, glasbene vložke itd.). Na sliki: delavnica za kostume.

7. SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — Propagandni oddelek ureja gledališki list, obvešča gledalce s plakati in z obvestili v časopisu in po radiu. Gledališče zaposluje še vratarje, čistilke, garderoberke, reditelje, kurjača, blagajničarko. Na sliki: gledališki list.

ZVEZDICE

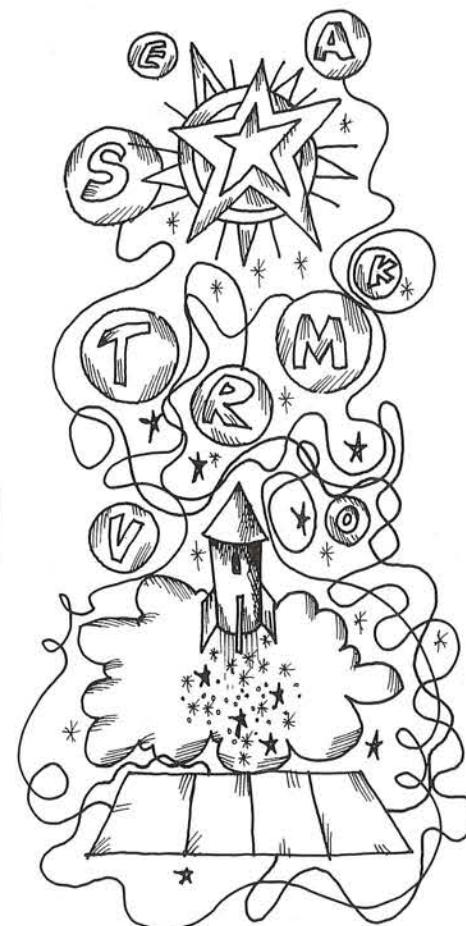

KATERI ZVEZDICI STA DVOJČICI?

NASLOV KNJIGE

RAKETA

POVEŽI ČRKE S PRAZNIMI POLJI IN RAKETA TE BO POPELJALA NA...

UREDI ČRKE TAKO, DA BOŠ DOBIL NASLOV ZELO ZNANE KNJIGE.

Kovačka, ki kujeta čas

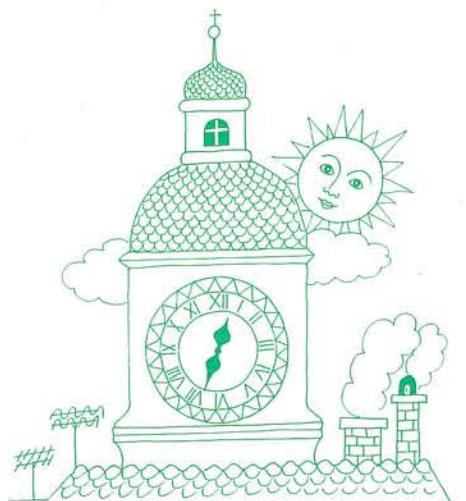
»Zdaj pa zares greval« sta rekla kovačka iz stolpne ure, se poslovila od številnih koles in kolesc, velikega in malega kazalca, dvanajstih številk in nazadnje od treh zvonov.

»Zakaj pa gresta?« je s svojim nizkim glasom vprašal veliki kazalec. Mali pa je zastokal: »To bo dolgčas, ko vaju ne bo!« Številke so ostale brez besed, le vsaka je potočila solzo, zvonovi pa so jima zazvonili v slovo. Navček, tisti najmanjši, ki visi čisto na vrhu zvonika, je zacingljal: »Cin, cin, pa ne hodita predolgo!«

Kovačka sta vsem pomahala, se spustila po številnih lesenih stopnicah in se znašla na trgu, pred zvonikom.

»Joj, kakšen vrvež! In koliko ljudi! Le kam vse gre in kaj vse počne? Natanko tako je, kot sta večkrat pravila kazalca, ki sta vse to gledala iz dneva v dan!«

Tako sta si govorila kovačka in splezala na prvo klop v parku,

kajti od presenečenja nista zmogla koraka dalje.

»In kam sploh greva?« sta se spraševala. Zmotil ju je možak, ki je prisедel in ju vprašal: »Pa vidva, nič ne rasteta? Pa taki kuštravi lasje in mogočni bradi? Ni sem vaju še videl, četudi poznam vse mesto podolgem in počez. Od kod sta se vzela?«

Kovačka, ki sta bila pripravljena na takšna in podobna vprašanja, sta zložila to-le pesmico:

1. Ko - va - la čas sva dan na dan, zvesto čez tristo
2. Od u - re vzela sva slovo, kla - divca vrgla

let. Sva rekla si: dovolj tegá, zdaj greva na potep.
v kot. Kazalca sva pozdravila, kreni - la sva na pot.

»Kaj bo zdaj z uro? Bo še šla?« je zanimalo moža. »Bo še bila?«

Kovačka sta molčala, spogledala sta se, se spravila s klopi in stopila na trdo pot. Motovilila sta se med ljudmi in pazila, da ju kdo ne bi pohodil. Le malokdo ju je opazil, tisti redki pa, ki so vrgli oči nanju, so govorili: »To sta gotovo možička iz cirkusa, ki je te dni prišel v naše mesto! Tam so natanko takšni. »Nisva iz cirkusa, nel!« sta odgovarjala kovačka in zapela.

Kovala čas sva
dan za dan,
zvesta čez tristo let.
Sva rekla si:
dovolj tegaj!
Zdaj greva na potep.

Od ure vzela
sva slovo,
kladivca vrgla v kot,
kazalca sva
pozdravila,
krenila sva na pot.

»Kaj?« so se potem čudili ljudje. »Da sta iz ure v zvoniku? Ja, kaj pa bo zdaj, ko ne bomo vedeli, koliko je ura?« Pa so imeli prav, da so bili zaskrbljeni, saj takrat, pred mnogimi leti, je bila

ura v zvoniku edina, ki je kazala čas in bila. Le redko kdo je imel svojo uro.

»To pa ne bo dobro, ne, ne, to ne bo dobro!« so se ustrašili in prijemali za glave. Kovačka pa sta spet skomignila in hitela dajle.

»Ne bi bilo napak, če bi se malo ostrigla in popravila brado. Že tristo let nama raste!« sta rekla in se odpravila k brivcu. Ta je sedel na stopnicah pred brivnico in zehal. »Ostrigla bi se rada!« sta kovača zbudila brivca. »Še ni odprt!« je dejal, »ura še ni odbila!« »Aha!« sta se spogledala kovačka, šla dalje in se ustavila pred slaščičarno PRI SLADKEM KIFELCU. »Dve torti!« sta naročila slaščičarju, ki jima je ves bled in razburjen povedal: »Ne zamerita, gospodka, toda vse se nam je začgal! Ura v zvoniku ni bila, pa sem jih prekasno vzel iz pečice!« »A tako!« sta zavzdihnila kovačka in jo popihala iz slaščičarne.

Že sta stala pred gostilno PRI ZLATEM PETELINU. Ko sta čakala gostilničarja, da ju postreže, sta si krajšala čas s petjem:

Kovala čas sva
dan za dan,
zvesta čez tristo let.
Sva rekla si:
dovolj tega!
Zdaj greva na potep.
Od ure vzela
sva slovo,
kladivca vrgla v kot,
kazalca sva
pozdravila,
krenila sva na pot.

»Nekaj malega bi pojedla!« sta rekla gostilničarju. »Kaj pa imate?« »Kaj pa imate?« »Oh, krasno pečenko smo imeli, pa se nam je zažgala. Kaj nič ne vonjata, gospodka? Z uro v zvoniku je nekaj narobe. Bila ni, pa smo prekasno pogledali v pečico!« »O, joj!« sta spet zavzdihnila kovača, ki si še malo nista mogla misliti, kako gre vse narobe, če ura v zvoniku ne bije. Lačna sta tavala po mestu, kjer sta se kazala po ulicah in cestah čedalje večji nered in zmeda. Prišla sta na travnik, kjer si je postavil svojo platneno streho cirkus VALEN-CIJA. Tam je bilo šele živo! Kaj vse sta videla kovačka. Od vsega pa ju je najbolj mikal vrtljak, ki se je sukal ob poskočni godbi.

»Peljala bi se rada!« sta rekla fantu v svetlo-modri obleki z rdečo čepico. »Bosta malo počakala«, jima je odvrnil. Pa sta čakala in čakala, vrtljak pa se je še kar vrtel, neprenehoma vrtel. Ljudje, ki so se vrteli, so kričali: »Ustavite, nam se vrti v glavi!« »Še ni čas, ura v zvoniku še ni odbila!« je rekел fant in vrtljak se je vrtel dalje.

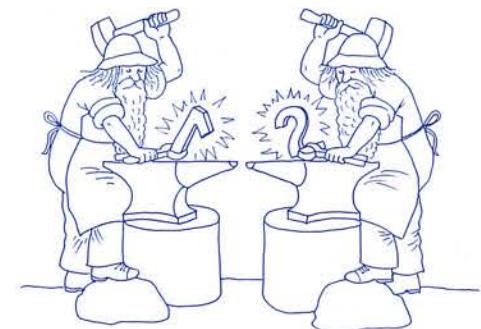
»Kaj sva naredila, kaj sva naredila!« sta zdaj stokala možička. »Vse je narobe, kamor se obrneva.« Ko sta spet stopicala po pločniku, ju je naenkrat zgrabila trda roka. »Aha, zdaj vaju imamo!« sta rekla dva mestna stražnika in držala kovačka vsakega v eni roki. »Sta ušla iz cirkusa, kaj?« »Ne, ne! Pomota!« sta govorila kovačka stražnikoma. »Midva sva kovača iz ure v zvoniku. Če ne verjameta, pa poslušajta:

Kovala čas sva
dan za dan,
zvesta čez tristo let.
Sva rekla si:
dovolj tega!
Zdaj greva na potep.
Od ure vzela
sva slovo,
kladivca vrgla v kot,
kazalca sva
pozdravila,
krenila sva na pot.

»A zato je takšna zmeda v našem mestu? Nekatere trgovine so odprte, druga zaprte. Gospodinje niso skuhale kosila, v gostilni se je vse prižgal, gospod župan je zamudil velevažno sejo, otroci niso šli v šolo, delav-

ci pa ne na delo. In kdo ve, kaj vse se bo še zgodilo. Vidva sta kriva za vse to! Takoj nazaj na zvonik, da bo konec teh zmešnjav!«

»Če hočeva!« sta se muzala kovačka. »Nihče naju ne more prisiliti!« In ko sta ju zdaj stražnika skoraj na kolenih prosila, naj vendorle gresta, sta se možička omehčala. Naložila sta ju na kolleselj, kočijažu Gašperju pa ukazala, naj ju pri priči in z največjo naglico zapelje do zvonika. Kolleselj je oddrral in se komaj pritolkel na trg, pred zvonik. Možička sta planila po stopnicah do ure in sopihaje pripovedovala o vsem, kar sta bila doživelja. Potem sta pljunila v roke in tako hitro tolkla po nakovalcih, da sta nadomestila vse, kar sta zamudila.

Po teh razburljivih urah so vsi, od najmanjših kolesc, kazalcev, številk, spoznali, kako pomembni so in dobro se jim je zdelo. Številka dvanajst pa je počasi in modro rekla: »Če hočemo, da gre v življenju vse lepo in prav, mora vsakdo poprijeti za svoje delo!« Vsi so prikimali, prav ta čas pa sta se kazalca pomaknila na poldan in kovačka sta dvanajstkrat udarila po velikem zvonu.

Ljudje na trgu so se spogledali, se ozrli na zvonik in zakričali: »Ura spet gre, ura spet gre!« in od veselja zarajali, vsi, razen lenuhov in poležuhov, ki bi radi, da bi se ta pesmica nikdar ne končala.
Kovala čas sva dan za dan, zvesta čez tristo let.

Jože Sevljak

URA

Le kako ve očka,
kdaj mora v službo,
stric,
kdaj je treba teči
na vlak,
babica,
koliko časa se stepa
beljak,
in Maja,
kdaj mora v šolo?
Saj res,
le kako?

Ah seveda,
tako,
da vsakdo na uro pogleda,
pa že je kaj
treba.
Res je preprosto,
kar se le da,
pogoj je le eden,
da na uro pozna!

Sva rekla si:
dovolj tega!
Zdaj greva na potep.
Od ure vzela
sva slovo,
kladivca vrgla v kot,
kazalca sva
pozdravila,
krenila sva na pot.

Ilustr. Bine Rogelj

Berta Golob

Ilustr. Borut Pečar

ALI SONCE VE?

Sonce je šlo spat, eden njegovih zlatorumenih žarkov pa je bil nagajivec in je smuknil na potep po vesolju.

Vesolje je neizmerljivo velik, širok in globok prostor, tako da se je v njem kaj lahko zgubiti. Sončnega žarka to ni niti malo zbegalo. Kukal je v vesoljske špranje in vesoljske luknje in šegetal zvezde, da so se iskrile. Z Zemlje jih je bilo videti kot velike in majhne kresnice.

»Zakaj pa zvezde utripajo?« je vprašala Zarja.

Mama je bila že spet zamišljena in je odgovorila tja v en dan:

»Utripajo, ker so utrujene.«

»Zakaj so pa utrujene?«

»Ah, saj niso utrujene. Zvezde svetijo že na sto tisoče let, pa niso nič utrujene. Utrujena sem jaz.«

Deklica je zlezla v dveh gubé. Ta mama! Kako čudno govori in nikoli ni vesela.

Nagajivec sončni žarek je ta čas in še dolgo potem švigal po vesolju. In kar naenkrat ni bil več sam. Pridružili so se mu vsi bratci-žarki. Sonce se je prebudilo in pogledalo čez hrib v Zarjino sobo.

»Mama, sonce!« se je razveselila deklica.

Mama je bila že zdavnaj v službi. Na mizi je kot zmeraj ča-

kala skodelica mleka in kruh z marmelado. Vse skupaj brez okusa, čisto nazadnje pa nekoliko slano.

Zarja je vzela šolsko torbo, zaklenila stanovanje in si za vrat obesila ključ.

Ali sonce ve, koliko otrok je na svetu, ki jim nihče ne reče tople besede, ko gredo v šolo?

V MILANU SO ŠOLE ZAPRTE

V časopisih beremo, da so v Milanu šole zaprte, čeprav je čisto navaden delavnik in ne praznični dan. Čeprav morda potihem zavidate svojim vrstnikom, verjemite, to ni prilika za veselje, brezskrbnost in razposajen smeh. V Milanu bije plat zvona, zrak v mestu je nasičen s strupenimi snovmi, ki nevarno ogrožajo življenje prebivalstva.

Že več dni je namreč mesto odeto v gosto megleno odejo, v ozračje pa se nenehoma valijo ogromne gmote temnih, grozceh dimov, ki se dvigajo iz neštetih tovarniških dimnikov. Nekoliko bolj neopazno in pritajeno, a nič manj onesnažuječe, bruhaajo v ozračje svoje umazane pline tisoči in tisoči dimnikov stanovanjskih hiš in javnih poslopij, v katerih nenehoma delujejo ogrevalne naprave. Nenazadnje so tu še smrdljivi in strupeni izpušni plini nepregledne množice avtomobilov, ki krožijo po mestnih ulicah. Posebni vremenski pojavi pa ne dovoljujejo gibanja zraka, njegovega kroženja in mešanja, zato se strupi v takih pogojih vedno bolj koncentrirajo. Ozračje nad mestom postaja podobno zaprti sobi, v kateri je več strastnih kadilcev. In če ne odpremo okna in vrat, se bomo v taki sobi prav kmalu zadušili. Vlogo odprtih oken in vrat imajo v naravi nekateri vremenski pojavi, kot so na primer vetrovi. Večina mest pa leži v kotanjah, kjer zrak, zlasti v zimskih mesecih, pogosto miruje, zato so pojavi hude onesnaženosti zraka v takih mestih zelo pogosti.

Žal smo na problem onesnaženosti zraka običajno premalo pozorni. Jasno se ga zavedamo samo takrat, ko postaja stanje že kritično, zrak pa zadušljiv in strupen. Brž ko se vremenski pogoji izboljšajo, skozi odprta vrata zapihajo vetrovi in se zrak premeša, si oddahnemo in prav kmalu po-

zabimo na težave minulih dni ter prav tako kot prej uporabljamo ozračje kot smetišče in odlagališče za vse tiste plinaste in dimnaste snovi, ki jih ne znamo več uporabiti. Pri tem pa nam ne pride na misel, da je zrak nepogrešljiva prvina, ki je nujno potrebna za življenje rastlin, živali in človeka. Vse živo mora namreč dihati. Človek pri tem seveda ni izvzet, saj vdahne pri vsakem normalnem vdihu približno pol litra zraka. Če pogledate na sekundni kazalec in prestejete vdhi v eni minutni, z lahkoto izračunate, koliko litrov zraka gre dnevno skozi naša pljuča. Poleg nujno potrebnega kisika pa pride z zrakom v pljuča tudi ogromna količina zračnih primesi in stropov, ki se ujamejo na nežne stene pljučnih mehurčkov.

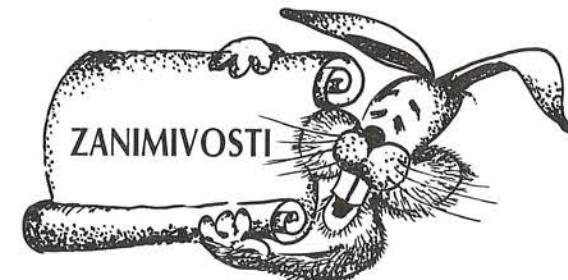

Tudi v Firencah je ozračje močno onesnaženo

Koliko trdnih snovi lebdi v zraku, ki ga vsak dan sami vdihavamo, se lahko prepričate s preprostim poskusom. Svetlo keramično ali stekleno ploščico premažemo z vazelinom in jo na enem mestu prekrije-

mo s kovancem. Nato je za 24 ur postavimo na zunanjø okensko polico. Ko kovanc odstranimo, primerjammo vazelin na prostoru, kjer je stal kovanec, in okoli njega.

Vojan Tihomir Arhar

BELA POŠAST – PUHALICA

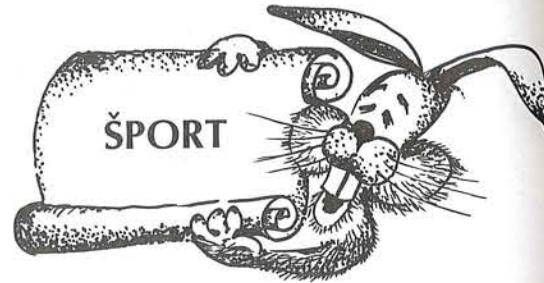
V Alpah zapade vsako zimo mnogo snega; ponekod je snežna plast debela tudi po več metrov. Ko pa se ozračje otoplji, se začenja ta velika snežna gmota trgati od podlage, nakar zaradi ogromne teže zdrsi navzdol po več ali manj nagnjenem pobočju ali plazini. Tako nastanejo snežni plazovi. Le-teh poznamo več vrst, pač glede na to, ali gre za suh ali vlažen sneg, poznamo pa tudi ledene plazove!

Posebno siloviti so plazovi suhega snega, tako imenovani pršni plazovi ali puhalice. Ogromni tovrstni plazovi se trgajo zlasti v himalajskem gorovju in v Andih. Ko se takšen snežni plaz utrga, zdrvi z naraščajočo hitrostjo v dolino, pred njim pa se giblje tudi plast zraka, ki doseže moč tornada in uničuje pred seboj vse, kar mu je na poti: gozdove, hiše, ceste, železniške pro-

ge, električno napeljavo itd. Velike puhalice imajo ogromno razdiralno moč, saj drve s hitrostjo tudi preko 300 kilometrov na uro!

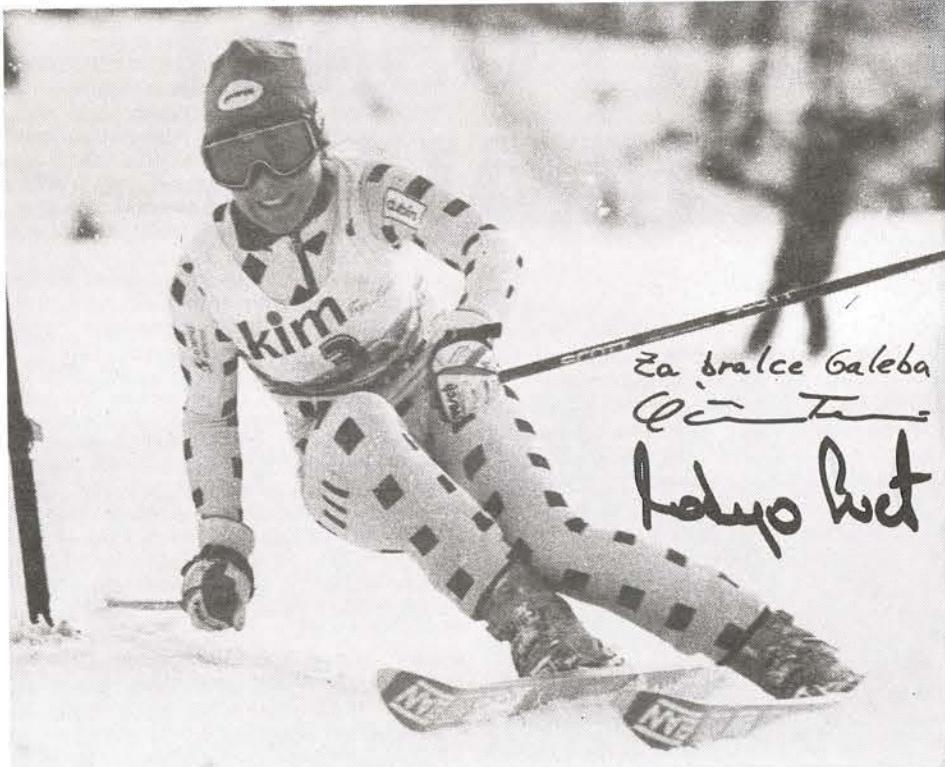
Plazov pa ne prožijo samo otoplitrive, marveč tudi neprevidno prečkanje zasneženega pobočja, včasih pa tudi samo glaten vrisk ali pok puške. Pred podivljanim elementom narave, kakršen je plaz, je človek nemočen. Če ga plaz zasuje, obstaja resna nevarnost, da se bo zasuti zadušil ali pa umrl zaradi hudih notranjih poškodb in podhlajenosti.

Ljudi, zasute v snežnem plazu, rešujejo posebne, za takšno delo strokovno usposobljene ekipe, ki imajo s seboj enega ali več lavinskih psov in so opremljene z ustreznim reševalnim orodjem in iskalnimi aparaturami. Sodelujejo pa tudi helikopterji in zdravstvena služba.

SVETOVNI NASLOV ZA MATEJO SVET

Svetovno smučarsko prvenstvo v Vailu, v zvezni državi Colorado, je za nami. Ljubitelji belega športa se bodo dolgo spominjali izrednih dosežkov, presenečenj, zmagovalstva in tudi tragike ob poteku tekmovanj.

Mateja Svet na proggi

Nekateri pa bodo skušali čimprej pozabiti na dogodke in razočaranja.

To bodo nedvomno storili člani italijanske smučarske reprezentance, ki so bili v Vailu med favoriti, a so žal na koncu pr-

venstva ostali praznih rok. Vsi upi vodstva so namreč sloneli na Albertu Tombi, vendar zaradi spleta okoliščin in dogodkov, smučarski as ni dosegel tistega, kar bi lahko, in se zato vrača domov brez načrtovanega in zaželjenega odličja.

Za nas Slovence pa bo zakotna vasica na Dalnjem Zahodu Združenih držav ostala trajno v spominu. Prav na težavnih smučiščih Vaila je naša izredna smučarka Mateja Svet, prva med vsemi Slovenkami in Slovenci, osvojila svetovni naslov z zmago v slalomu, v tej najzahtevnejši smučarski tehnični disciplini, in se vpisala v zlato knjigo zmagovalcev. Bil je to lep podvig Mateje Svet, ki se ni posrečil niti Bojanu

Križaju, čeprav je nekaj let naskakoval ta naslov, se zanj prizadeval in si ga močno žezele. Ob zlati kolajni Mateje Svet pa ne smemo pozabiti njenih dveh četrteh mest v kombinaciji in veleslalomu ter nepričakovani, zato pa še bolj razveseljiv in cenjen dosežek Tomaža Čižmana: bronasta kolajna v superveleslalomu.

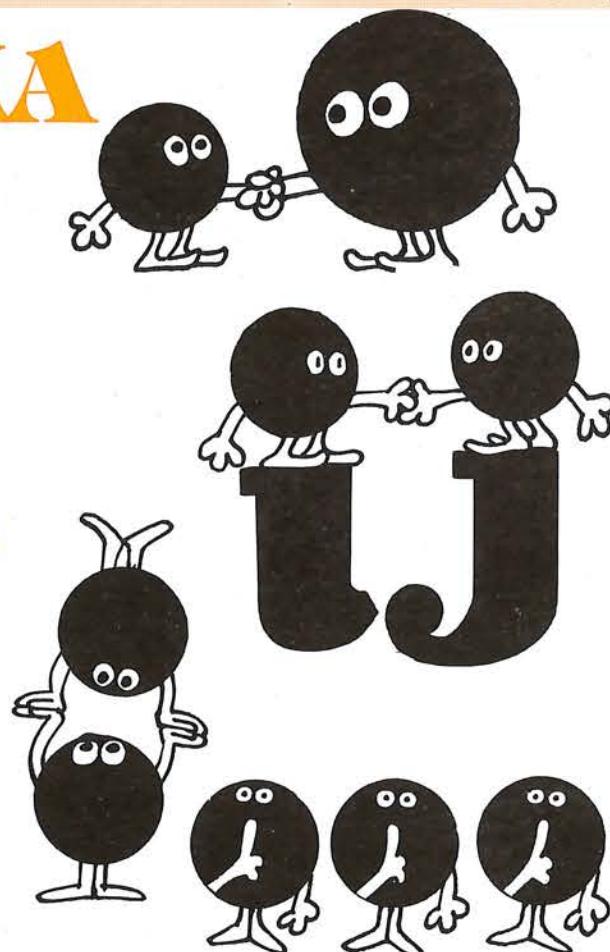
Dan pred slovenskim kulturnim praznikom je sredi ameriškega skalnatega gorovja po zaslugu Mateje Svet zadonela vesela in navdušena Prešernova govorica, kar nas polni s ponosom prav na dan, ko smo v domovini slavili in castili našega največjega pesnika.

Maruška Sedlak

PIKA

PIKA JE PIKA.
LAHKO JE MAJHNA,
LAHKO VELIKA.
PIKA NA NOSKU
JE PEGA,
A NA JEZIČKU
NADLEGA.
V KNJIGAH IN
ZVEZKI JIH
POLNO ČEPI
NAD ČRKAMA J IN I.

NOBENEGA STAVKA
BREZ PIKE NI!
PIKA JE PIKA,
DVOPIČJE STA DVE,
TRI PIKE PA RADE
KAJ ZAMOLČE...
TOREJ:
PIKA JE PIKA,
LAHKO JE MAJHNA,
LAHKO VELIKA.
ČE PIKA JE VEČJA,
JE ŽOGA,
ŠE VEČJA PA
PACKA-NADLOGA.

Ilustr. Bine Rogelj

SUHA ZIMA

Letošnja zima je prav čudna. Namesto da bi snežilo na severu, sneži v južni Italiji. Vse je nekam postavljen na glavo. Otroci se veselimo snega, a letošnja zima nam ga noče podariti. Nad Boljuncem je cele dneve ležala megla in vsi smo bili prav muhasti. Radi bi samo spali, na zrak nas ni vleklo.

Na naši šoli imamo v programu zimske dneve na Zoncolanu. Toda kaj, ko noče snežiti!

V zimskih turističnih središčih so zelo zaskrbjeni. V kmetijstvu nastaja problem zaradi pomanjkanja vode.

Kaj bo, če ne bo v kratkem deževalo, oziroma snežilo?

Breda Mihalič

5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

SMUČAL SEM V FRANCIJI

Med božičnimi počitnicami smo odpotovali v Francijo. Potovanje je bilo dolgo in zamudno, saj nas je skoraj ves čas spremljala megla.

Z nami so šli tudi naši prijatelji: Ivana, Noemi, Ester, Monica in Livio. Naše potovanje se je zaključilo v Tignesu. Stanovali smo v hiši, ki se je imenovala Borsat. Tu smo ostali ves teden. Priskrbeli smo si skipas, si na smučeh ogledali mestece Val d'Isere in se peljali s posebnim vlakom na proge v višini 2.900 m. Lepo smo smučali, včasih smo se tudi sankali.

Tudi na povratku nas je spremiljala megla. Doma sem, žal, dobil ribico mrtvo.

Vesel sem, da sem bil v Franciji in da sem lahko ves teden smučal. Mnogi nimajo te sreče, saj je letos v naših zimskih središčih pomanjkanje snega.

Alen Kermac

5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

TUDI IGRA JE LAHKO NEVARNA

Ko sem stanoval v Šempolaju, se mi je zgodila nesreča. Šel sem na obisk k prijateljici Katji. Igrali smo se na skrivanje. Brat in prijateljica sta se šla skrit v spalno sobo, jaz pa sem ostal na terasi. Zaprla sta steklena vrata in jaz sem se vanje zaletel, razbil šipo in se porezal po roki. Bolelo me je, prestrašil sem se, ker je priteklo dosti krvi. Tudi mama se je prestrašila, saj sem bil ves krvav.

Prijatelji so me posadili v avto in hiteli smo v otroško bolnišnico »Burlo«. Tu so mi rano zašli in obvezali.

Spoznal sem, da je lahko prijetna igra kdaj nevarna. Še sedaj imam na roki veliko brazgotino, ki me spominja na ta dogodek.

Dean Sancin
5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

MOJA SOBICA

Moja hiša stoji na začetku vasi. Je velika, ima spredaj lep vrt in krasen razgled.

Tudi moja sobica je lepa. Skozi okno vidim cesto, hiše, gozd in drevesa. Škoda le, da sonce vanjo premalokrat posije. Vseeno se v njej lepo počutim in posebno rada spim na mehki postelji. Poleg postelje, omare in mize, je v njej tudi likalna miza, na kateri mama lika.

Sobico si pospravljam sama, navadno ob sobotah ali nedeljah, ko sem doma.

Maja Pečar
5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

NA NANOS

Sem zvesta tabornica in rada hodim na vse taborniške izlete in sestanke, zato sem se odločila, da grem s taborniki tudi na Nanos.

Neko nedeljo zjutraj smo se ob devetih odpeljali iz Sežane v Razdrto. Od tu pa smo se z nahrbtniki podali peš na Nanos. Na vrh Nanosa peljeta dve poti: dolga, položna pot ter krajsa, strma pot. Mi smo jo mahnilili po strmi. Malo je bilo težko, a smo se potrudili. Vodja Svarun je po mojem mnenju hodil prehitro, zato sem zaostajala zadaj v vrsti.

Po eni uri in pol smo prišli utrujeni na vrh. V Vojkovi koči smo srečali tudi Silvo in Pavla iz kavarne v Boljuncu. Po kosilu smo

Branko Rudolf

Ilustr. Paola Bertolini Grudina

JEZNA LUNA

Luna gleda čez goro,
gleda, misli, kaj je to?

Tam v dobravi polžki mali
v travi niso še zaspali.

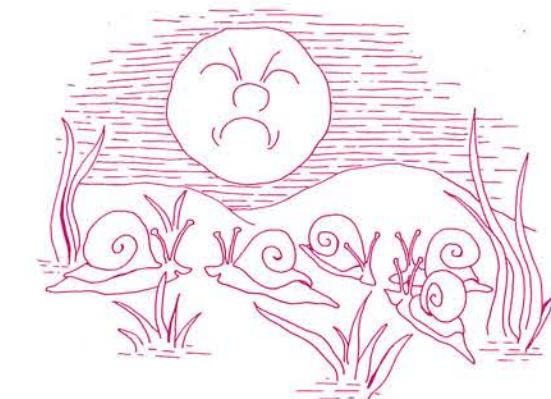
V rosi so se vsi že umili,
rogcev pa še niso skrili.

Rdeča luna jezno gleda,
pa zažuga: »To je zmeda!

Kaj tu migotate v travi
v moji lastni razsvetljavi?

Dosti ste se že smeiali,
zdaj mi boste vsi zaspali!

Naj vas vidim kmalu skrite,
tihe, v svoje hiške zvite!«

se lahko prosto igrali. Dekleta iz Doline so sedele na drevesu, mi iz Boljunka pa smo morali priti do njih, ne da bi nas videle.

V gozdiču smo se prav lepo igrali do treh popoldne, ko smo se moralni podati v dolino. Vračali smo se po položni poti. Tokrat sem bila spredaj v vrsti, za nami pa so porivali in nas obmetavali s storži. Ker smo navzdol skoraj tekli, smo prišli zelo zgodaj v Razdrto. Pojedli smo malico, se nekoliko odpočili, nato pa se z avtobusom odpeljali v Sežano, kjer bi nas morali čakati starši. Izjemoma smo mi čakali nanje, kjer smo prišli prezgodaj.

Mojca Mihalič
5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

VABLJIVA ČOKOLADA

Zgodilo se je prav tistega dne, ko je moj bratec Paolo praznoval eno leto. Vsi smo bili zbrani okoli mize, na kateri je bila torta, ki jo je mama razrezala in delila. Mi

otroci smo takoj pojedli torto, nato smo se igrali na skrivanje. Sestrične in jaz smo se zatekle v shrambo, kjer je bilo precej vaz in vazio. Med temi je bila ena polna sladke čokolade. Vzele smo košček, pa še en košček, dokler nas niso starši poklicali.

Po enem tednu se je očka zavedel, da manjka čokolada. Poklical me je in priznati sem moralna resnico. Izgovarjala sem se, da nisem pojedla vsega sama in da končno ni tako hudo. Očka pa se je razjezik in me natepel. Zelo mi je bilo hudo in obljudila sem, da ne bom več tega storila.

Irene Zobec
5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

PRIPRAVE NA PUST

Vsako leto se precej časa pred pustno nedeljo boljunške žene zberejo na večernih sestankih, da določijo pustno temo, pripravo voza in krojenje pustnih oblek.

Zamujanje pri zbiranju materiala najprej, zakasnele urejevanje, napadi gripe in organizacijski ter sindikalni problemi v zvezi s postavljanjem in sestavo strani potem, so splet zaporednih okoliščin, ki so močno zakasnile izid prejšnje, pete številke Galeba s sestavkom o slovenskem kulturnem prazniku in pustno vsebino.

Potrudil se bom, da ne bo več prišlo do takih neljubnih zakasnitev in da bo Galeb v bodoče redno izhajal. Za zamudo se opravičujem vsem zvestim naročnikom, bralcem in šolnikom in jih prosim za razumevanje.

Nagradno žrebanje!

Pripravite se! Mnoge izmed vas bo sreča poljubila. Nagrad je namreč še in še: kolo, tekaške smuči in smuči za alpsko smučanje, zapestne ure, žepne svetilke, knjige, peresa, razne igrice in seveda za manj srečne tudi Galebove majice. Galebovo nagradno žrebanje bo v četrtek, 16. marca, dopoldne na osnovni šoli »Marica Gregorič Stepančič« pri Sv. Ani.

Sedaj pa pozor! Vsi tisti pozabljalivci, ki ste svojo dopisnico kam zataknili in pozabili nanjo, jo takojo poiščite, izpolnite in od-

pošljite. Še je čas, da si zagotovite kakšno nagrado.

Da se ne bo dogajalo kot prejšnja leta, ko sem dobival domov dopisnice, potem ko je bil v Galebu in v časopisu že objavljen seznam vseh srečnih dobitnikov nagrad. Dopisnice, ki prihajajo po žrebanju, letijo naravnost v koš!

Pomnite, dragi šolarji, če še niste poslali dopisnice, se podvizajte! Časa imate še nekaj dni!

UREDNIK

Mama in babica krojita in šivata za vso družino. Za pripravo pustnega voza rabimo ves teden. Vsi se zelo umažemo in utrudimo. Pri delu uporabljamo lepila, balončke, les, razne barve, kladivo, žebanje in dosti dobre volje. Na srečo imamo blizu vodni izvir, saj bi brez vode ne mogli opraviti tega dela. Radodarni Boljunčani pa nam nosijo jedajo in pijačo.

Pustni čas je navadno mrzel, a mi smo veseli in ne čutimo mraza. Naš letosni pustni voz mora ostati skrivnost vse do pustnega sprevoda.

Cristian Cova
5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

BOŽIČ V SVETU

Pri nas praznujejo ljudje božič v domačem krogu sorodnikov in prijateljev, vedno več pa jih je, ki praznujejo v javnih lokalih. Nekateri preživijo božične praznike na snegu.

V naši deželi so se obnovile številne tradičije, kot so: Štefanovanje v Boljuncu, v kraju Ara pri Tricesimu so postavili največ-

je jaslice, v kraju Sturin pa je navada »božič potapljačev«, ki se odvija ob jezeru Carnino pri Folgarii.

Od letos dalje bodo tudi v Sloveniji uradno praznovali božič, saj so slovenske cerkve na božično noč polne ljudi.

Ko je očka živel v Avstraliji, je bil božič poleti in je imel poletne počitnice. Za božič je navada prirediti piknik. Kar na prostem so postavili božično drevo, pekli jagnje na ražnju in s prijatelji prepevali božične pesmi. Med seboj so si izmenjavali darila.

Babica je pravoslavne vere in božič praznuje 7. januarja. Namesto božičnega drevesa prizijojo vejice ciprese, ki se imenuje »badnjak«. Na mizo in podnjo potresajo suho slamo. Slama predstavlja Jezusove jasli, ker se je Kristus rodil na slami. Za božič naredijo božični kolač - žito. Otroci lomijo potem božični kolač in pojeto božične pesmi.

Božič praznujejo po vsem svetu na različne načine, smisel pa je vedno enak: da bi se vsi ljudje imeli radi in živeli v miru.

Maja Zobec
5. r. COŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

UGANKE IN Zanke

D	U	N	A	J
U				
N				
A				
J				

4x4

S pomočjo že vpisanih mest v likih razporedi v štiri magične kvadrate vse spodnje besede.

ADEPT	IDAHO	NASAD
ANITA	IVANA	NOBEL
ANODA	JALTA	ROPAR
ATAKE	LAPIS	UKORI
BALON	LENIN	USODA
		ZAROD

K	A	B	U	L
A				
B				
U				
L				

M	I	L	A	N
I				
L				
A				
N				

P	A	R	I	Z
A				
R				
I				
Z				

kombinacijska križanka

Razporedi v lik in navpično vse spodnje besede. Če jih boš vse pravilno razporedil, boš v sivih poljih (navpično) lahko bral ime in priimek odličnega ameriškega košarkarja, člana Boston Celticsa.

2 ČRKI: BO - ČA - DK - RI - TI - VI - YT

3 ČRKE: ANA - ELA - MAK - RIL - TIN

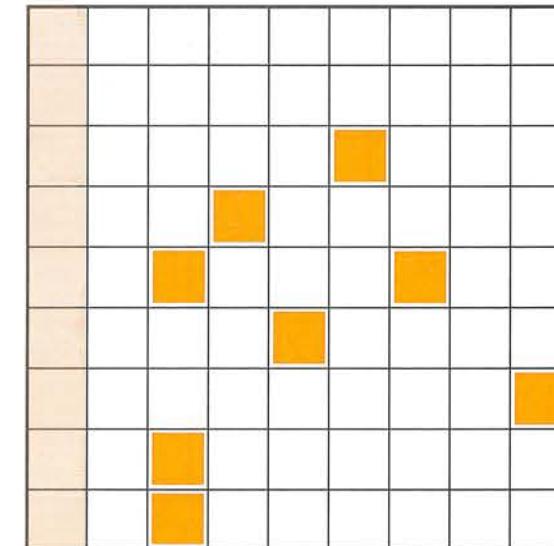
4 ČRKE: ADAM - BETI - DANE - IRAN - STIL

5 ČRK: MINSK - OPARA - RINAT - RTINA

6 ČRK: ANATOM - IKAROS - KASETA - SLONIČ

7 ČRK: ITINERARA

9 ČRK: ANTIPIRIN - ANTITETIK - CINABARIT - LASTOVICA

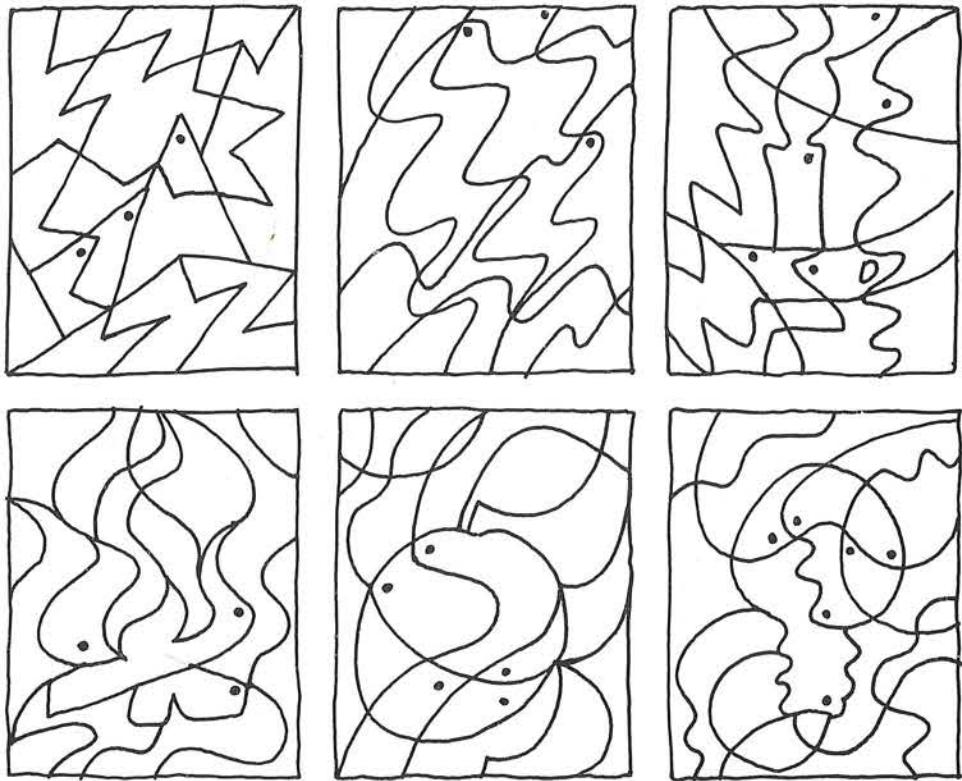
slikovna križanka

SESTAVLJALCI	IT. PESNIK [LODOVICO, -BESNEČI ROLAND-]	ŠAH. SVETOVNI PRVAK [GARRI]	ČISTO PREMOŽENJE					
IZRAELSKO PRISTANIŠČE								
NEODZRAVLJIVA BOLEZEN								
JADRANSKI OTOK								
ZDRAVILO IN NARKOTIK				BERI BEVLAJ GALEB	ŠOLSKI CENTER	SLOV. DRUŽBENO-POLITIČNI DELAVEC (BORIS)	DEL VOZA	KRAJ PRI POREČU
NAJDALJŠA JUGOSLOVANSKA REKA				PREBIVALEC VB				
PRENAŠANJE OBICAJEV, NAVAD				MILANSKI NOG. KLUB				
DVE NIČLI			ROMUNIJA, NORVEŠKA		NEM. MOŠKI SPOLNIK			
GALEB JE VASĀ BEVLAJ	ŠTEVILKA 1 PRI NOGOMETU		EKVATOR		CITROENOV AVTOMOBIL		MAJHEN JEŽ	HUNSKI VLADAR
PRVI MITOLOŠKI LETALEC		SLABOKRVNOST						
		SL. TELOVADEC CERAR						
INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL		JEČMENČEK S FIZOLOM						
PROSTOR ZA PREDVANJE FILMOV		HADOLEŽNA ZUŽELKA		TREVISO	KONJI BREZ SOGLASNIKOV	ŽAGAR IZTOK		
GRŠKI FILOZOF						TONE ČUFAR		
MAJHNA ROKAVICA								

Vera Poljsak
Illustr. Magda Tavčar

POBARVANKA

POBARVAJ VSA POLJA S PIKO. ENA RISBA NE SODI K OSTALIM.
POŠLJI ODGOVOR NA OBICAJEN NASLOV. ČAKA TE NAGRADA.

**Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.**

REŠITVE IZ 5. ŠTEVILKE

Osmosmerka: Marušič

Kombinacijska križanka: Katinara.

Slikovna križanka: Lojze - Spacial - E. M. - Ga - reklo - afera - res - maraton - akademija - liter - cep - iro - koala - J. J. - Lah - or - Aida - Cova - agregat - noht - Cl. Na slikah = Lojze Spacial, noht.

REŠITVE IZ 5. ŠTEVILKE SO POSLALI: Eugenio Chiarle, Luka Kofol, Sara Lo Castro, Mila Štefanovič, Devan Cecchi, Anja Starec, Martina Viviani, Andrea Hrovatin, Borko Štefanovič, Tilen Tavčar, Janja Del Linz, Marko Pertot, Tatjana Škomac, Ksenija Brecelj, Milena Udovič, Luana Bretzel, Francesco Viviani, Alenka Pertot, Ivana Legovini, Andrej Kafol, Robert Scerni, Martin Turk, Devan Jagodic, 1., 2., 3., 4. in 5. r. OŠ »F. Saleški Finžgar« - BARKOVLJE. Tjaša Gruden, 5. r. OŠ »J. Ribičič« - SV. JAKOB. Goran Čuk, 5. r. OŠ »P. Voranc« — DOLINA. Bojan Živec, 4. r. OŠ BORŠT. Christian Leghissa, 5. r. OŠ »V. Šček« — NABREŽINA.

NAGRADA DOBIJO: Eugenio Chiarle, 1. r. OŠ »F. Saleški Finžgar« — BARKOVLJE. Tjaša Gruden, 5. r. OŠ »J. Ribičič« — SV. JAKOB. Andrej Kafol, 5. r. OŠ »F. Saleški Finžgar — BARKOVLJE. Anja Starec, 2. r. OŠ »F. Saleški Finžgar« — BARKOVLJE. Janja Del Linz, 3. r. OŠ »F. Saleški Finžgar« — BARKOVLJE.

IMENA ŽIVALI: krava, kača, kamela, koala, komar.

NAGRADO DOBI: Christian Leghissa, 5. r. OŠ »V. Šček« — NABREŽINA.

» POLITICO ČRNILO « - rešitev: 4, 5, 7, 9.

NAGRADO DOBI: Milena Cossutta, 2. r. OŠ »A. Sirk« - KRIŽ.

Mesečnik (10 številk) — Izdaja: **Založništvo tržaškega tiska, Trst** — Glavni in odgovorni urednik: **Lojze Abram** Uredništvo: **Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534** — Uprava, fotostavek in ekspedit: **Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, Tel. 772755, 764832** — Tisk: **Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151** — Posamezna številka: **2.000 lir,** dvojna: **2.500 lir,** naročnina: **12.000 lir**

Galeb je registriran na sodišču
v Trstu pod št. 158 od 3. maja
1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)